

Zicht op groen

Huize Het Oosten in Bilthoven was aan vernieuwing toe. TenBrasWestinga maakte van het centrum voor oudere vrijmetselaren een prachtig complex, met een hoofdrol voor het omringende groen.

FOTO LINKS
Zicht op het park vanuit de 'herenclub'. Binnen en buiten lijken in elkaar over te lopen.

FOTO MIDDEN
De zonwering bestaat uit metalen screens met een patroon van esdoornblad en rozen. Links op de foto balkons van hogesterktebeton.

FOTO ONDER
Dankzij de glazen verbindinggang vormen de twee delen van het park weer één geheel. Rechts van de gang de Tuinzaal met groendak, links de maçonnieke ruimte.

Woonzorgcentrum Huize Het Oosten is omringd door een schitterend park met mooie rode beuken, Japanse esdoorns en vliegdennen. Het omvat serviceappartementen, een verzorgingshuisgedeelte en een verpleegafdeling voor oudere vrijmetselaren en mensen die affiniteit met de vrijmetselarij hebben.

In totaal wonen er in het centrum rond de vierhonderd mensen. Naar aanleiding van de veranderingen in de zorg wilde Huize Het Oosten zijn woningaanbod moderniseren. Architect Maaike Westinga: "Het complex bevatte nog appartementen uit de jaren '60. Eind jaren '90 is er al een bouwdeel vervangen, en in 2005 zijn er twee appartementenblokken bijgebouwd. De oude appartementen uit de jaren '60 waren klein, tussen de 25 m² en 48 m². Deze moesten we vervangen, omdat ze niet meer voldeden aan de huidige eisen." De appartementen waren oorspronkelijk samen met de multifunctionele ruimte, 'de Tuinzaal', in een langwerpig gebouw ondergebracht. "Wij hebben hiervoor vervangende nieuwbouw ontworpen, bestaande uit twee woongebouwen en een aparte multifunctionele ruimte." Het oude gebouw deelde het park in tweeën. Daarom zorgde TenBrasWestinga er bij het ontwerp van de nieuwbouw voor, dat de relatie tussen de twee zones van het park weer hersteld werd. Een glazen gang verbindt nu de nieuwe multifunctionele ruimte met de woongebouwen. "In deze gang zijn overdag altijd de deuren open, zodat je gemakkelijk kunt oversteken van het ene deel van het park naar het andere."

Opdrachtgever **Stichting Huize Het Oosten**
Projectarchitect **Maaike Westinga**
Medewerkers **John Ruijssenaars, Jasper van Dam, Dave Veltman**
Aannemer **Van Norel Bouwgroep, Epe**
Interieurbouwer **Vorm Martini, Groningen**
Hoge-sterkte-beton: **Hi-con, Hjallerup (DK)**
Sanitair **Duravit; Mosa**
Zonwerende screens **ART Punch van VPT Versteeg, Heusden**
Bamboe vloeren **Moso**
Meubilair **Design on Stock; Linteloo**
Verlichting **Satelliet; Kunstlicht; Belux; Diesel by Foscarini, Droog**
Raambekleding **Silent Gliss; De Ploeg**
Meubelstoffen **Kvadrat; Camira**
Constructeur **Pieters Bouwtechniek, Haarlem**
Adviseur bouwfysica **HIJ5, Nieuwleusen (eerst Schreuder Groep)**
Adviseur installaties **HIJ5, Nieuwleusen (eerst Schreuder Groep)**
Landschapsarchitect **Landlab, Arnhem**
Installaties **Kuijpers Installaties, Utrecht**
Bruto vloeroppervlakte **10.658m²**

Japanse esdoorn

Huize Het Oosten is gericht op oudere vrijmetselaren en bezit daarom ook een maçonnieke ruimte. "Dit was een eenvoudig gebouw met een bitumen dakbedekking. We hebben het omkleed met aluminium beplating en voorzien van begroeiing, om het in te bedden in het geheel. Aangrenzend aan de tempel hebben we de 'Tuinzaal', de multifunctionele centrale ruimte gebouwd. De Tuinzaal is hartvormig vormgegeven rondom de Japanse esdoorn die daar stond. Deze is uiteindelijk toch verplaatst, maar we hebben het bladerpatroon van de boom gebruikt als uitgangspunt bij het ontwerp voor de metalen zonwerende screens." Deze hangen als een verticale luifel om het gebouw, het bladerpatroon zorgt binnen voor een boeiend en natuurlijk spel van licht en schaduw. TenBrasWestinga werd

FOTO BOVEN

De Tuinzaal kreeg verschillende zitjes en is zonnig op te delen in afzonderlijke ruimten.

FOTO ONDER

In de brede gang van het PG-gebouw bevindt zich 'Le Petit Musée', waar werk van bewoners hangt.

ook gevraagd om het interieur van de Tuinzaal te ontwerpen. De ruimte moest geschikt zijn voor uiteenlopende activiteiten. “De vrijmetselaren die in het complex wonen, zijn over het algemeen erg actief. Omdat er zoveel georganiseerd wordt, hebben we de centrale ruimte onderverdeeld in twee gedeeltes die van elkaar af te scheiden zijn: een grote zaal waar concerten kunnen worden gegeven of een film kan worden gekeken, geschikt voor tweehonderd personen. En er is een kleiner intiemer gedeelte dat apart kan worden gebruikt, ‘de herenclub’. Als de ruimten zijn samengevoegd kan er ook een diner voor tweehonderd personen worden georganiseerd.” In de herenclub

staat een grote tafel van Linteloo met een blad van donkergebeitst bamboe. Panelenwanden maken het mogelijk om verschillende activiteiten tegelijkertijd plaats te laten vinden. “Om te zorgen dat het er gezellig uitziet, hebben we de grote ruimte ingericht met verschillende zitjes. De bruine leren stoeltjes zijn van Linteloo en Design on Stock, de bank is van Design on Stock en de lampen van Droog.” Tegen de wanden van de zaal zit akoestisch materiaal in warme tinten bruin, geel en groen die je in de rest van het gebouw terugziet.

Sportveldje

De appartementen uit de jaren '60 zijn vervangen door 55 levensloopbestendige appartementen variërend in grootte van 55 m² tot 130 m². Op de begane grond van het PG-gebouw vormen tien appartementen van rond de 45 m² onderdeel van de nieuwe zorgafdeling ‘Actief Wonen met Dementie’. Deze afdeling heeft een gezamenlijke huiskamer en in de brede gang zijn verschillende verblijfsplekken ingericht, zoals een leestafel, een klein museum waar bewoners hun eigen werk kunnen exposeren en een sportveldje. “Boven het sportveldje hangt een raster waarover planten gaan groeien.” Naast deze zorgafdeling bevindt zich een centrum voor dagactiviteiten en een schildersatelier. De kelder van het PG-gebouw biedt ruimte aan een parkeergarage en een fitness- en wellnesscentre voor de bewoners, compleet met infraroodcabine en whirlpool. De wanden van de wellnessruimte zijn afgewerkt met tadelakt, op de vloer liggen grijze tegels. “Voor de whirlpool moest een put in de keldervloer gemaakt worden.”

Groendaken

In het ontwerpproces stonden duurzaamheid en milieuvriendelijkheid centraal. De nieuwbouw is vrijwel energieneu-

- 1 Entree
- 2 Huiskamer zorgafdeling
- 3 Dagactiviteiten
- 4 Schildersatelier
- 5 Centrale hal zorgafdeling
- 6 Tandartspraktijk
- 7 Verkeersruimte

BOVEN
Plattegrond.

FOTO MIDDEN
De wellnessruimte,
met whirlpool en
infraroodcabine.

FOTO ONDER
Zitje in het PG-gebouw,
met gele maatwerk bank
met coating van Leolac.

traal. Zonnecollectoren voorzien de appartementen van warm water, en zonnepanelen zorgen voor elektriciteit. De appartementen worden verwarmd door middel van warmtekoudeopslag uit de bodem. “Het multifunctionele gebouw en de verbindingsgangen hebben groendaken. We hebben in de algemene ruimten gebruikgemaakt van leemverf in natuurlijke tinten zoals geel, grijs, terra en groen, en er liggen bamboevloeren.” Op de verdiepingen van de woongebouwen paste TenBrasWestinga hogesterktebeton toe voor de balkons. Dit beton is maar 8 cm dik en levert daarom een mooi rank beeld op. “Het materiaal is duurder dan gewoon beton, maar doordat het beton zo dun is, heb je er minder van nodig. De balkons kragen 2,5 m uit. We hebben ze bij beide gebouwen op verschillende manieren laten inspringen.” De uitkragende balkons zorgen voor een lagere koellast in de gebouwen, net als de permanente zonwering van geperforeerd staalplaat met patronen van rozen en blad van de Japanse esdoorn. Met het gebruik van deze natuurlijke motieven versterkte TenBrasWestinga de band van de bebouwing met de elementen uit het omringende park. Van deze buitenruimte wordt optimaal gebruikgemaakt; zo is door landschapsarchitect Landlab een tuin ontworpen waar de bewoners van de zorgafdeling kunnen vertoeven. De vloeiende overgang van binnen naar buiten, zowel letterlijk als in visueel opzicht, voegt meerwaarde toe aan dit bijzondere woonzorgcomplex. Een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerp was dan ook het versterken van de relatie met de omgeving. Westinga: “We hebben dit project stedenbouwkundig benaderd: het complex ligt in het groene Bilthoven-Noord. Wij wilden dat alle bewoners optimaal van dat groen zouden kunnen genieten.”

www.tenbraswestinga.nl

